

SKÄRGÅRDARNAS RIKSFÖRBUND

Anne Forslund

www.skargardsborna.org,

Hanö - tuppens ö

Skärgårdarnas Riksförbund har haft årsmöte 2-3 mars 2002

Till Hanö, en av ostkustens mest sydligt belägna ö, kommer man med båt från Nordersund. En halvtimmes resa vilken många gånger kan orsaka sjösjuka i den öppna Hanöbukten. Vi hade tur, kulingen kom inte förrän senare på eftermiddagen tillsammans med fallande tät snö, men dagen efter var det lugnt med strålande sol om än något kallt.

Hanö har fått sitt namn från danska hane dvs tupp, men har också hetat Hafnön - Hamnen. 1869 tändes den första fyren på ön, det var en angringsfyre som byggdes på fyrmästarbostadens tak. På Hanös högsta berghäll - 65 meter över havet, restes en ny fyr mellan 1904 och 1906, vilken är den ljusstarkaste fyren i hela Östersjön, tre ljusblixtar slängs ut över havet var 15:e sekund.

Under Napoleonkrigets dagar var Hanö bas för den engelska örlogsflottans manöver i Östersjön. Ett minne från den tiden är den engelska kyrkogården och i bygdegården finns en kopparplatta med namnen på dem som ligger begravda här. Ett stort träkors restes 1973 i samband med att en engelsk fregatt besökte ön och befolkningen har fortfarande kontakter med den engelska marinen.

Ön fick telefon redan 1922 men elektricitetens dragning dröjde ända till 1939. En gång i tiden bodde 300 personer på ön och hamnen var fylld av fiskebåtar. Idag bor 32 personer permanent och det finns endast ett par fiskebåtar. Tre barn går i skola på ön tre dagar i veckan med en pendlare lärare, resterande två dagar sker undervisningen på fastlandet. Skolan har blivit vandrarhem och ligger strategiskt mitt emot den nyrenoverade bygdegården alldeles nedanför hjortstängslet. Trots att endast ett fåtal människor bor på ön finns tre livaktiga föreningar, bygdegårdsföreningen, jaktlaget och hamnföreningen.

I mitten på femtiotalet planterade man in 4 dovhjortar på ön, nu finns en stam på omkring 350 stycken, vilket har inneburit att man måste stängla av den övre delen av ön för att djuren inte skall beta av allt man odlar. Jaktlaget har ansvaret för djuren och ser till att de får mat bl a genom att köpa foder från fastlandet.

Tack vare att flera projekt på ön har fått EU-bidrag har man till exempel kunnat restaurera piren i hamnen samt bygga lokaler för restaurant och affär.

Ett stort problem för öborna är bristen på fungerande kommunikationer. På grund av utebliven konkurrens så bestämmer det enda rederiet vilka turer som skall gå, vill man ha en beställd tur kan det bero på rederiets goda vilja om man tar körningen eller inte. Detta ställer naturligtvis till problem för öborna, dels för att man inte kan arbetspendla, dels för att man inte kan utnyttja turismen som näringskälla till 100% då det t ex inte går att få en sen kvällsbåt inte ens på beställning.

På SRFs årsmöte diskuterades som vanligt en mängd frågor däribland remissvaret på utredningen om det fria handredskapsfisket, information gavs om EU-ansökningar och Glesbygdens verkets revidering av Nationella Handlingsprogrammet för skärgården.

Anne